

АКТУАЛЬНО

На часі школа вітчизняного парламентаризму

Новий 2017 рік ознаменувався виходом нового навчально-наукового продукту — підручника «Парламентаризм» (В. А. Гошовська [та ін.]. — К.: НАДУ, 2016. — 672 с.), підготовленого викладачами кафедри парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентові України під керівництвом Валентини Гошовської, відомого українського політика, народного депутата кількох скликань, доктора політичних наук, професора, заслуженого працівника народної освіти України, повного кавалера Ордена княгині Ольги.

Україна є парламентсько-президентською республікою, що перебуває в умовах демократичного транзиту. Перехідний період розвитку передбачає підвищення ролі парламенту як провідного елемента парламентаризму в соціально-політичних перетвореннях, оскільки саме представницькі установи, виконуючі законодавчі функції, стають одночасно центром конфлікту і співпраці різних політичних сил, мобілізують політичні еліти, артикують групові інтереси і сприяють раціоналізації політичних рішень.

Для українців цей шлях є нелегким, адже у жорсткій політичній боротьбі змінювались форми правління — від президентської республіки (24.08.1991 — 28.06.1996) до президентсько-парламентської (28.06.1996 — 31.12.2005), потім — парламентсько-президентської (01.01.2006 — 30.09.2010) і нині — парламентсько-президентської (02.03.2014 — по теперішній час).

Такі гойдання на рівні державного устрою свідчать про складність переходу України від авторитаризму до демократії.

І все ж нова Конституція України встановила в нашій державі знову парламентсько-президентську форму правління, яка передбачає тісну співпрацю парламенту, уряду та Президента.

Ми, народні депутати України демократичного спрямування, багато доклали до цього своїх зусиль. Проте виникають питання: чи готове наше суспільство до нових умов життя? Чи достатньо накопичено теоретичного, наукового, освітнього потенціалу для забезпечення функціонування державотворення?

Мабуть, ні... Та все-таки пишаємося тим, що Українська держава має вітчизняну наукову школу парламентаризму, засновану унікальною та єдиною кафедрою парламентаризму та політичного менеджменту в Національній академії державного управління при Президентові України, яка забезпечує професійну підготовку парламентаріїв. Адже парламентарій має професійно та якісно виконувати покладені на нього народом повноваження та володіти особливими якостями, знаннями та вміннями, визначеними та закріпленими у Кла-

сифікаторі професії України.

Кафедра парламентаризму та політичного менеджменту володіє потужним науковим та навчально-методичним забезпеченням, присвяченим проблемам парламентаризму та політичного менеджменту в публічному управлінні. Зокрема, це підручники «Основи вітчизняного

Костянтин ІЩЕЙКІН.

парламентаризму широким загалом визначається необхідністю осмислення всього спектра причинно-наслідкових зв'язків у публічно-

дисципліни, має свою концептуальну основу, перелік тематичних дискусій, круглих столів, літературних джерел, завдань для самоосвіти.

Підручник складається з восьми розділів. У першому розділі «Парламентаризм та організація представницької влади» розкрито природу, сутність, системні характеристики парламентаризму; основи прямої та представницької демократії; базові філософсько-світоглядні ідеї теорії парламентаризму; сутність, етапи становлення, традиції, неоптизм політичної еліти; сутність державно-політичної еліти та парламентського лідерства. У другому розділі «Парламентаризм у системі публічного управління» розглядаються питання щодо парламентаризму та організації представницької влади, особливості взаємодії держави з інститутами громадянського суспільства, конструктивні та деструктивні політичні технології, лобізм у парламентській діяльності. У третьому розділі «Історія парламентаризму» представлено генезис парламентаризму: від античності до сучасності, зокрема, становлення та розвиток представницької влади в Україні; політичні реформи в Україні кінця ХХ — початку ХХІ ст. та піднесення сучасного вітчизняного парламентаризму; становлення політико-владної еліти в Україні. Четвертий розділ «Представництво та вибори» присвячений таким демократичним інститутам, як вибори та референдуми; принципам виборчого процесу; управлінню виборчим процесом та виборчим технологіям. У п'ятому розділі «Парламентська діяльність» аналізуються парламентське право; парламентські процедури та законотворчий процес; парламентська опозиція. У шостому розділі «Парламентські технології» розкрито основи та особливості мовленнєвого мистецтва парламентарія; управління конфліктами в парламентській діяльності (стратегії поведінки і психологічні практики); аналітичне забезпечення парламентської діяльності. Сьомий розділ «Верховна Рада України» охоплює питання конституційно-правового статусу Верховної Ради України; взаємодії Верховної Ради України з суб'єктами державного управління та громадянського суспільства; забезпечення діяльності Верховної Ради України; функціонування апарату Верховної Ради України; народних депутатів України. У восьмому розділі «Особливості сучасного парламентаризму» досліджуються парламенти зарубіжних країн; актуальні тренди та парадокси представницької демократії; парадигма глибокої демократії; сучасні тенденції парламентаризму.

У підручнику цілісно, відповідно до сучасних вимог, представлено феномен парламентаризму, формуючи у читача впевненість у тому, що парламентаризм був, є і буде невід'ємною складовою демократії,

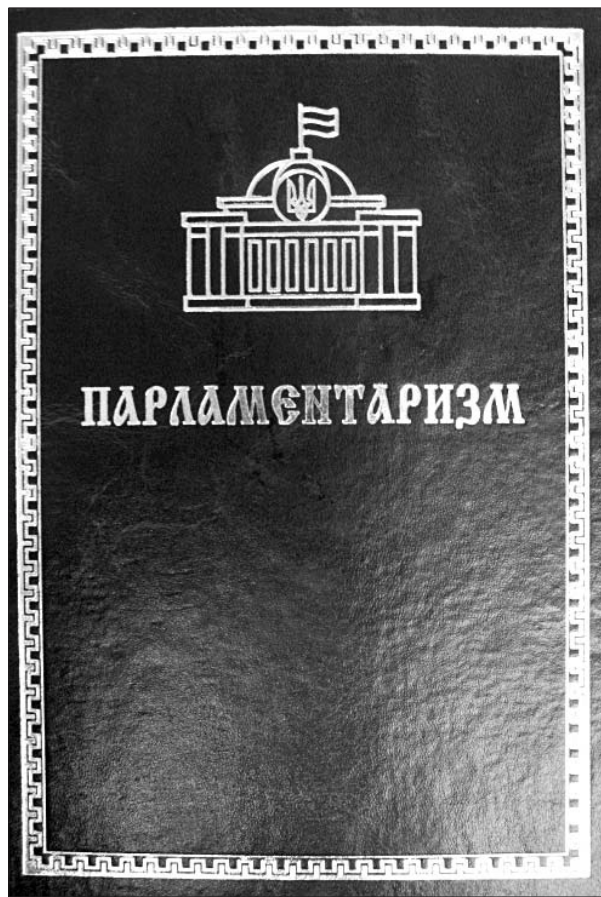
а законодавча влада, хоч і має найвищий статус, але не є абсолютною, оскільки ранг народного депутата України зобов'язує його виконувати не лише повноваження, передбачені Конституцією України та законами України, а і певні моральні обов'язки.

Отже, єдиною в Україні кафедрою парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентові України системно забезпечується підготовка професійних спеціалістів для виконання парламентської діяльності та політичного менеджменту на засадах демократії, які здатні об'єднати суспільство і владу, забезпечити їхню адаптивність та гнучкість, узгодженість і координацію дій та ефективну реалізацію прав громадян.

Підручник «Парламентаризм» розрахований не лише на слухачів спеціальності «Публічне управління та адміністрування» спеціалізацій «Політичний менеджмент в публічному управлінні», «Парламентаризм в публічному управлінні», «Політичне управління суспільним розвитком». Національної академії державного управління при Президентові України, а й на всіх, хто цікавиться питаннями державотворення. Крім того, він розширює горизонти державного (публічного) управління і відкриває новий науковий напрям «Парламентаризм у публічному управлінні».

Пропонуємо всім, народним депутатам, працівникам апарату Верховної Ради України, державним службовцям, громадським діячам, законотворцям, політологам скористатися цим навчальним продуктом та можливістю навчатися в Національній академії державного управління при Президентові України на кафедрі парламентаризму та політичного менеджменту за цим унікальним підручником.

Костянтин ІЩЕЙКІН, народний депутат України восьмого скликання, голова підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, лікар вищої категорії, доктор медичних наук, професор, магістр державного управління, заслужений діяч науки і техніки України.

парламентаризму», «Елітознавство», «Парламентаризм»; навчальні посібники «Політичне лідерство» та «Політична опозиція»; словник-довідник «Парламентаризм та парламентська діяльність» та словник термінів «Лідерство в місцевому самоврядуванні».

Це — фундаментальні наукові праці творчого колективу вітчизняних науковців, які вбодівають за те, щоб Український парламент, як інститут державної влади, став визнаним у нашому суспільстві та реально забезпечував реалізацію принципів представництва, верховенства закону, самостійності, поділу і збалансованості повноважень усіх гілок влади, наявності системи взаємних стримувань і протизваг, високого рівня законодавчої компетенції, здатності забезпечувати права і свободи громадян.

Актуальність вивчення особливостей діяльності парламенту та розвитку вітчизняного

му управлінні при наявності активної діяльності інститутів парламентаризму та їх впливу на публічну політику.

На сучасному етапі розвитку української державності інтерес до парламентаризму підвищує попит на наукові дослідження, що орієнтуються на виявлення і вивчення оптимальної форми правління і місця законодавчого органу в системі державного (публічного) управління. Водночас актуалізується та перебуває в центрі політологічного дискурсу проблема виявлення ефективності тієї чи іншої конституційної моделі, її впливу на процес формування демократичного суспільства і політичної соціалізації громадян.

Саме в цей час становлення української парламентсько-президентської республіки актуальним є підручник «Парламентаризм».

Особливістю цього підручника є те, що у ньому кожний підрозділ є окремою частиною відповідної навчальної

Горяни погодилися на конфедерацію

У Косівському районі Прикарпаття планують створити об'єднану територіальну громаду. В ОДА за участі першого заступника голови облдержадміністрації Марії Савки, голови Косівської РДА Зеновія Томащука і представників сіл Рожнів, Химчин та Кобаки відбулась робоча зустріч щодо конфедерації названих поселень у Рожнівську об'єднану територіальну громаду. За словами очільника району, з 11 тисяч жителів трьох сіл понад 90 відсотків погодилися на об'єднання.

Ініціативу горян схвально оцінила Марія Савка: «Добре, що ви проявили ініціативу і впевнено крокуєте до об'єднання своїх громад. Адже, зважаючи на минулорічний досвід, таке рішення внесе багато позитивних змін для людей, які там проживають. Опираючись на факти, варто зазначити, що з боку держави ОТГ отримують значну допомогу. Тільки торік вони отримали державних субвенцій у розмірі майже 22 мільйони гривень, що дало змогу поліпшити інфраструктуру та забезпечити умови для їх розвитку». Також посадовець додає, що насамперед потрібно зробити всі розрахунки щодо можливостей самостійного функціонування громади і лише тоді здійснювати наступні дії. До слова, це вже буде 14 громада, що утвориться на теренах краю. Загалом в області передбачено функціонування 57 ОТГ.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Обласні центри перевіряють на... мобільність

Проект з дослідження транспортної та просторової інфраструктури міста розпочали у Вінниці за підтримки партнерів з Німеччини. Він триватиме до кінця червня нинішнього року. Учасникам, а їх буде майже триста осіб, слід вибрати двадцять днів, протягом яких вони мають відстежувати свої пересування містом — пішки, у громадському транспорті, автомобілем, велосипедом. Усе це фіксуватиме програма, завантажена на смартфон. Мобільний додаток розроблено Центром інновацій Німеччини, представники якого беруть участь у дослідженні. Відбувається воно у рамках проекту «Інтегрований розвиток міст в Україні» за підтримки німецької урядової компанії «Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH».

— Раніше такі дослідження не проводили у жодному українському місті, — запевняє заступник вінницького міського голови Владислав Скальський. — Отримані результати підкажуть напрям створення програми «Мобільне місто».

— Отримана інформація надасть реальну картину міського простору, дасть змогу зекономити кошти під час подальшого планування, — зазначив представник німецької компанії GIZ Матіас Брандт.

Крім Вінниці, аналогічне дослідження проведуть у Житомирі, Чернівцях та Полтаві.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.